Raadsvoorstel

Voorstel tot
1. indienen van een zienswijze op de Concept Programmabegroting 2025 van de GGD Noord- en Oost-Gelderland
2. kennisname van de voorlopige jaarstukken 2023 van de GGD Noord- en Oost-Gelderland

AAN DE RAAD

Samenvatting
De GGD Noord- en Oost-Gelderland (GGD NOG) heeft het voorlopig jaarverslag 2023 en de concept programmabegroting 2025 opgeleverd. Uw raad heeft de mogelijkheid om kennis te nemen van het jaarverslag 2023. Samen met de andere Achterhoekse gemeenten wordt voorgesteld om een zienswijze in te dienen op de Concept Programmabegroting 2025.

Inleiding
GGD Noord- en Oost-Gelderland (GGD NOG) is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten, die de gezondheid van alle inwoners bewaakt, beschermt en bevordert. Alle deelnemende gemeenten aan deze gemeenschappelijke regeling nemen de basisproducten van de GGD af die betrekking hebben op de Publieke gezondheid. Deze taken liggen vast en worden omschreven in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Met uitzondering van de gemeente Apeldoorn nemen de overige 21 gemeenten ook de taken bij de GGD af die betrekking hebben op de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) 4-18 jaar. De gemeenten bekostigen de basisproducten op basis van bijdragen per inwoner aan de GGD voor de publieke gezondheidszorg en voor de JGZ. Daarnaast biedt de GGD aan diverse partijen op contractbasis andere producten aan.

Het algemeen bestuur van de GGD NOG heeft op 4 april jl. de Jaarstukken 2023 vastgesteld en aan de deelnemende gemeenten gestuurd. Het algemeen bestuur heeft eveneens ingestemd met de Concept Programmabegroting 2025 en de eerste en tweede begrotingswijziging 2025.

Delegatiebesluit en wijziging GR-Regeling

U, als raad kan op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen een zienswijze op de Concept Programmabegroting 2025 indienen. De termijn hiervoor bedraagt 12 weken en eindigt op 2 juli 2024. Ondanks het nog geldende Delegatiebesluit uit 2008, brengt het college de raad in positie, in lijn met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) om te besluiten wel of geen zienswijze in te dienen**.**

Zienswijze
Samen met de andere Achterhoekse gemeenten wordt voorgesteld om een zienswijze in te dienen op de Concept Programmabegroting 2025. De zienswijze bevat de volgende punten:

1. Eenmalig instemmen met de verhoging inwonerbijdrage 2025. Keuzes maken met het oog op een sluitende begroting gemeenten 2026;
2. Doorontwikkeling P&C cyclus GGD NOG;
3. Dienstverlening bij GALA en IZA;
4. Risico's en weerstandscapaciteit;
5. Uitwerken raadsadviescommissie.

De voorgestelde zienswijze is te vinden in de bijlage. Het indienen van zienswijzen kan leiden tot aanpassingen van het kader voor de begroting. Dit zal gebeuren als de zienswijzen kunnen rekenen op een meerderheid van stemmen in het AB. Wanneer een gemeente geen zienswijze indient, betekent dit dat de gemeente instemt met het voorstel.

Beschrijving beleidsterrein inclusief toepasselijke regelgeving
De gemeente is volgens de Wet publieke gezondheid verplicht om een Gemeenschappelijk gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden.

Inhoudelijke toelichting op het voorstel
1.1 In te stemmen met Concept Programmabegroting 2025
De indexering bedraagt, conform de afgesproken indexeringssystematiek 7,48%. De extra kosten voor 2025 ad € 235.977 zijn in de begroting opgenomen.
De inhoud van de Concept Programmabegroting is in lijn met de Uitgangspuntennota 2025. De tot nu toe ontvangen zienswijzen ondersteunen over het algemeen de inhoud van de Uitgangspuntennota en geven geen aanleiding tot wijzigingen. We stemmen in met de verdere procedure tot vaststelling van de Programmabegroting 2025 na behandeling van de zienswijze.

1.2 Vaststellen begroting vanaf 1 Juli 2024 raadsbevoegdheid
De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is in juli 2022 gewijzigd. Volgens deze wet moet de gemeenschappelijke regeling GGD Noord Oost Gelderland (GGD NOG) uiterlijk 1 juli 2024 hierop worden bijgewerkt en vastgesteld door de raad. In de lijn van deze gewijzigde regeling leggen we het voorstel aan de raad voor om in te stemmen met de begroting en de zienswijze in te dienen.

2.1 Eenmalig instemmen met de verhoging inwonerbijdrage 2025. Keuzes maken met het oog op een sluitende begroting gemeenten 2026.
In de zienswijze is opgenomen dat we voor 2025 instemmen met de verhoging van de inwonerbijdrage, maar dat in 2026 de uitkering vanuit het gemeentefonds fors lager wordt. Met het oog op een sluitende begroting zal de gemeente Aalten gedwongen worden keuzes te maken en daarom vragen we de GGD hierin mee te denken/mee te bewegen.

2.2 Doorontwikkelen P&C cyclus GGD NOG
Er ontbreekt een concretisering van de speerpunten in de Programmabegroting 2025. Er is echter wel behoefte aan verdere concretisering komend jaar (2026). Daarnaast zijn de vier hoofdthema's van de Bestuursagenda te weinig uitgewerkt in de speerpunten van de programma's. Het verzoek aan de GGD NOG is om de planning en control (p&c) cyclus in 2025 door te ontwikkelen. In de volgende Programmabegroting (2026) zien wij het resultaat graag tegemoet.

2.3 Dienstverlening bij GALA en IZA
De GGD NOG geeft aan te voorzien in verschillende rollen voor de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). De GGD NOG heeft van oudsher ook een wettelijke taak voor de advisering over Publieke Gezondheid. Deze taak voert de GGD NOG uit vanuit de inwonerbijdrage. Dit roept vragen op welke taken de GGD NOG voor het GALA en IZA vanuit de inwonerbijdrage uitvoert en welke vanuit eventuele plustaken. Er is behoefte aan meer duidelijkheid hierover.

2.4. Risico's en weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit en risico’s zijn in november 2018 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Tijden zijn veranderd door onder andere de uitbraak van de Covid pandemie, de verdere digitalisering en de arbeidsmarktontwikkelingen. Het is wenselijk om het gesprek opnieuw te voeren over de risico’s en de benodigde weerstandscapaciteit.

2.5. Uitwerken raadsadviescommissie
Vanuit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de nog vast te stellen nieuwe GR van de GGD NOG is er de mogelijkheid om een raadadviescommissie in te stellen. De kaderstellende en controlerende rol van de raden neemt toe als raden aan de voorkant van de P&C cyclus meer betrokken zijn via een raadsadviescommissie. Het verzoek aan de GGD NOG is om de mogelijkheid van een raadsadviescommissie verder uit te gaan werken

Kanttekeningen

2.1 We stemmen in met de Programmabegroting 2025 en dienen een zienswijze in op de Programmabegroting 2025.
De punten die aangegeven worden in de zienswijze zijn niet blokkerend voor het instemmen met de Programmabegroting 2025.

2.2 Resultaat van het indienen zienswijze is afhankelijk van het aantal gemeenten dat achter de strekking van de inhoud van de zienswijze staat.
Het indienen van zienswijzen kan leiden tot een aanpassing van het kader voor de begroting en uitwerking van de andere inhoudelijke punten. Dit zal gebeuren indien de zienswijzen kunnen rekenen op een meerderheid van stemmen in het AB. Wanneer een gemeente geen zienswijze indient, betekent dit dat de gemeente instemt met het voorstel.

Alternatieve beleidskeuzes

U kunt besluiten om geen zienswijze in te dienen. Dan informeren wij de GGD NOG daarover.

Financiële consequenties
In onze huidige meerjarenbegroting is voor de inwonerbijdrage GGD NOG 2025 een budget opgenomen van € 579.390 voor de structurele bijdrage aan de GGD en € 8.735 incidenteel voor 2025 voor GGD Robuust.
In de Concept Programmabegroting 2025 is uitgegaan van een (gewogen) index van 7,48%. De 7,48% is in lijn met de afgesproken indexeringssystematiek (cf. besluit AB november 2019).
Daarnaast is rekening gehouden met de extra kosten voor HR21 ad € 235.977 (€ 43.635 voor verpleegkundigen en € 192.342 voor overige functies).
Inclusief de incidentele bijdrage GGD Robuust (geldt voor de jaren 2023 t/m 2025) komt de totale inwonerbijdrage 2025 voor Aalten uit op € 620.664 (2024: € 572.442). Deze bijdrage is gebaseerd op een inwoneraantal van 27.308 (peildatum 31-12-2023).

Participatie en Communicatie
Het DB van de GGD NOG wordt na besluitvorming in de gemeenteraad geïnformeerd over het besluit van de gemeente Aalten.

Vervolgstappen inclusief tijdspad
Op 10 juli 2024 zal het Dagelijks Bestuur van de GGD de reacties op zienswijzen vaststellen, en stuurt deze naar de raden.
Het Dagelijks Bestuur stuurt de Concept Programmabegroting 2025 aan het AB met voorstel deze vast te stellen. Op 12 september 2024 vindt de vaststelling van de Programmabegroting 2025 plaats door het Algemeen Bestuur van de GGD NOG.

Bijlagen

1. Jaarstukken GGD NOG 2023 (openbaar);
2. Concept Programmabegroting 2025 GGD NOG (openbaar);

Aalten, 14 mei 2024

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

drs. A.J.M. Gildhuis
secretaris/algemeen directeur

mr. A.B. Stapelkamp
burgemeester